

Sipoon kunnan lausunto HE-luonnoksesta laeiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta / Sibbo kommuns utlåtande om utkast till RP med förslag till lagar om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring och temporär ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice samt om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 24.08.2026

753/03.00/2026

Valmistelija / Beredare: Talousjohtaja / Ekonomidirektör Aleksi Heikkilä, aleksi.heikkila(at)sipoo.fi

Lausuntopyyntö

Valtiovarainministeriö on 30.6.2026 toimittanut Sipoon kunnalle lausuntopyynnön (Dnro VN/13996/2026), jossa pyydetään lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta. Lausuntoja pyydetään muun muassa kunnilta.

Lausunto pyydetään jättämään viimeistään 28.8.2026.

Esityksen tausta

Lausuntopyynnön mukaan esityksen taustalla ovat seuraavat seikat. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa on linjattu kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen tehtävän indeksikorotuksen yhden prosenttiyksikön jarrusta vuosille 2024–2027. Hallitus päätti kevään 2026 kehysriihen yhteydessä, että kuntien peruspalvelujen valtionosuuksien indeksijarrun tasoa korotetaan 2,8 prosenttiyksikköön vuodelle 2027, mikä kasvattaa valtionosuudesta tehtävää vähennystä 60 miljoonalla eurolla. Yhtä prosenttiyksikköä vastaava vähennys vuoden 2027 valtionosuudessa on noin 33 miljoonaa euroa, joten vähennyksen kokonaismäärä kasvaa yhteensä 93 miljoonaan euroon. Hallitus linjasi samalla vähennyksen toteuttamistavasta. Vähennys kunnan valtionosuuteen toteutetaan siten, että vähennys on euromääräisesti yhtä suuri asukasta kohden.

Edelleen lausuntopyynnön mukaan hallitus päätti vuoden 2025 kehysriihen yhteydessä, että osana uusia sopeutustoimia kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin kohdistetaan 75 miljoonan euron eli noin 2 prosentin vähennys. Vähennys linjattiin toteutettavaksi vuonna 2026 määräaikaaisesti siten, ettei vähennys kasvata kuntien välisiä suhteellisia eroja valtionosuuksissa, eikä vähennystä kohdenneta niiden kuntien valtionosuuteen, joiden peruspalvelujen valtionosuus on negatiivinen. Vähennyksen pysyvästä kohdennustavasta oli tarkoitus päättää tuolloin valmisteilla olleen valtionosuusuudistuksen yhteydessä. Kevään 2026 kehysriihen yhteydessä hallitus päätti, että pysyväksi päätetyn 75 miljoonan euron vähennyksen kohdentamista jatketaan vuodesta 2027 lukien kehysriihessä 2025 linjatulla tavalla siten, että vähennys on yhtä suuri prosentuaalinen osuus kunkin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, eikä vähennystä kohdenneta niiden kuntien valtionosuuteen, joiden valtionosuus on negatiivinen.

Ehdotetut lainsäädäntömuutokset

Lausuntopyynnön mukaan siinä tarkoitetulla hallituksen esityksellä rajoitettaisiin kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen tehtävän indeksikorotuksen vaikutusta 2,8 prosenttiyksiköllä vuonna 2027 osana valtion talouden sopeutustoimia. Tämä tarkoittaisi 93 miljoonan euron vähennystä kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen vuodesta 2027 alkaen. Vähennys toteutettaisiin alentamalla valtionosuusprosenttia 0,76 prosenttiyksiköllä vuoden 2026 tasosta. Valtionosuusprosentin kautta toteutettuna vaikutus olisi kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen vuodesta 2026 alkaen pysyväksi päätetyn 75 miljoonan euron vähennyksen kohdentamistapaa jatkettaisiin vuonna 2026 toteutetun kohdentamistavan mukaisesti. Vähennys olisi prosentuaalisesti yhtä suuri osuus kunkin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta siten, että vähennysten yhteismäärä on 75 miljoonaa euroa. Vähennystä ei kuitenkaan kohdennettaisi kuntiin, joiden peruspalvelujen valtionosuus ennen vähennystä on nolla euroa tai negatiivinen.

Lisäksi lakiin tehtäisiin eräitä teknisluonteisia muutoksia.

Lausuntopyynnön mukaan esitys liittyy valtion vuoden 2027 talousarvioon ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lausunnolla oleva esitysluonnos on tarkoitus liittää osaksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain niin sanottua vuosimuutoslakia, jolla säädetään valtionosuusprosentista vuodelle 2027. Ehdotus valtionosuusprosentiksi ei sisälly tähän esitysluonnokseen, koska se tarkentuu vastaa syksyllä 2026 tehtävämuutosten ja kustannustenjaon tarkentuessa.

Esityksen aikataulu ja voimaantulo

Lausuntopyynnön mukaan esitys liittyy valtion vuoden 2027 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2027.

Esityksen tavoitteet

Lausuntopyynnön mukaan esityksen tavoitteena on toteuttaa valtiontalouden sopeutustoimia. Lisäksi tavoitteena on, ettei 75 miljoonan euron vähennys kasvata kuntien välisiä suhteellisia eroja valtionosuuksissa eikä negatiivisia valtionosuuksia.

Luonnos Sipoon kunnan lausunnoksi

Talousjohtaja on valmistellut luonnoksen Sipoon kunnan lausunnoksi asiassa.

Toimivalta

Puheena olevan lausunnon antamisesta päättää kunnanhallitus, koska kuntalain (410/2015) 39 §:n 1 momentin 3 kohdan perusteella kunnanhallitus valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Lisäksi Sipoon kunnan hallintosäännön 26 §:n 4 momentin 22 kohdan perusteella kunnanhallitus päättää kunnan lausunnon antamisesta kunnan toimialaan kuuluvista, kunnan kannalta merkittävistä asioista.

Esityslistan liitteet

Esityslistan liitteinä ovat seuraavat asiakirjat:

- Lausuntopyyntöaineisto (suomenkielinen); ja
- Luonnos Sipoon kunnan lausunnoksi 18.8.2026.

Ruotsinkielinen lausuntopyyntöaineisto on saatavilla [Lausuntopalvelu.fi](https://lausuntopalvelu.fi)-sivustolla, jolla muiden toimijoiden jättämiä lausuntoja on myös luettavissa.

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag

Kunnanhallitus päättää, että Sipoon kunta antaa lausunnon asiassa liitteenä olevan ehdotuksen mukaan.

Talousjohtaja määrätään jättämään lausunto.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

====

Kommunstyrelsen besluter att Sibbo kommun ger utlåtande i ärendet enligt bilagt förslag.

Ekonomidirektören förordnas att lämna utlåtandet.

Paragrafen justeras omedelbart.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1 - Lausuntopyyntöaineisto peruspalvelujen valtionosuudesta jne. 2026-06-26

Liite Bilaga 2 - Luonnos Sipoon kunnan lausunnoksi peruspalvelujen valtionosuudesta jne. 2026-08-18